

OPINIA RADY

z dnia 10 grudnia 2013 r.

w sprawie programu partnerstwa gospodarczego przedłożonego przez Słowenię

(2013/C 368/03)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pakt stabilności i wzrostu ma na celu zapewnienie dyscypliny budżetowej w całej Unii i określa ramy zapobiegania nadmiernemu deficytowi sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz jego korygowania. Pakt stabilności i wzrostu opiera się na dążeniu do zapewnienia zdrowych finansów publicznych jako środka służącego umocnieniu warunków stabilności cen oraz silnego, trwałego wzrostu gospodarczego opartego na stabilności finansowej, wspierając tym samym osiągnięcie celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia.
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ustanawia przepisy dotyczące ściślejszego monitorowania polityk budżetowych w strefie euro oraz zapewniania spójności budżetów krajowych z wytycznymi dotyczącymi polityki gospodarczej wydawanymi w kontekście paktu stabilności i wzrostu oraz europejskiego semestru. Ponieważ działania o wyłącznie budżetowym charakterze mogą być niewystarczające do zapewnienia trwałej korekty nadmiernego deficytu, może zaistnieć konieczność podjęcia dodatkowych działań politycznych oraz reform strukturalnych.
- (3) Artykuł 9 rozporządzenia (UE) nr 473/2013 zawiera szczegółowe ustalenia dotyczące programów partnerstwa gospodarczego, które mają przedkładać państwa członkowskie, których walutą jest euro, objęte procedurą nadmiernego deficytu. Ponieważ program partnerstwa gospodarczego ustanawia plan działań mających przyczynić się do skutecznej i trwałej korekty nadmiernego deficytu, powinien on zawierać w szczególności informacje na temat głównych reform budżetowych o charakterze strukturalnym – dotyczących zwłaszcza systemów podatkowego, emerytalnego i opieki zdrowotnej oraz ram budżetowych.
- (4) W dniu 2 grudnia 2009 r. Rada przyjęła decyzję zgodnie z art. 126 ust. 6 Traktatu, na mocy której Słowenia

została objęta procedurą nadmiernego deficytu. W dniu 21 czerwca 2013 r. Rada przyjęła zmienione zalecenie na podstawie art. 126 ust. 7 Traktatu w ramach procedury nadmiernego deficytu, która została wszczęta przed wejściem w życie rozporządzenia (UE) nr 473/2013. W związku z tym Słowenia była zobowiązana do przedłożenia do dnia 1 października 2013 r. programu partnerstwa gospodarczego, określającego reformy budżetowe o charakterze strukturalnym mające zapewnić skuteczną i trwałą korektę nadmiernego deficytu.

- (5) W dniu 1 października Słowenia przedłożyła program partnerstwa gospodarczego, który obejmuje działania mające na celu wzmocnienie strategii budżetowej służącej trwałej korekcie nadmiernego deficytu (zalecenie 1 skierowane przez Radę do Słowenii), a także działania długoterminowo stabilizujące system emerytalny i ograniczające koszty związane ze starzeniem się społeczeństwa (zalecenie 2), reformę rynku pracy (zalecenie 3), ocenę jakości aktywów w systemie bankowym (zalecenie 4), ulepszenie bankowych ram regulacyjnych oraz wzmocnienie uprawnień nadzorczych (zalecenie 5), reformę zawodów regulowanych (zalecenie 6), skrócenie czasu trwania postępowań sądowych (zalecenie 7), wzmocnienie ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach państwowych i prywatyzację (zalecenie 8) oraz restrukturyzację przedsiębiorstw i poprawę otoczenia biznesu (zalecenie 9).
- (6) Słowenia planuje wprowadzić środki budżetowe o charakterze strukturalnym i reformy w następujących dziedzinach: (i) system podatkowy i przestrzeganie przepisów prawa podatkowego; (ii) ramy budżetowe; (iii) system emerytalny oraz (iv) opieka długoterminowa. Zestaw środków jest częściowo odpowiedni i można oczekiwać, że przyczynią się one do skutecznej i trwałej korekty nadmiernego deficytu. Potrzebne są jednak dalsze działania i przyspieszenie wdrażania reform w niektórych dziedzinach.
- (7) Według prognoz ostatnio zastosowane środki strukturalne zwiększające dochody, w szczególności podniesienie stawek VAT i nowy podatek od nieruchomości, mają znacząco przyczynić się do konsolidacji finansów publicznych (ok. 1,3 % PKB). Działaniom tym nie towarzyszą środki strukturalne po stronie wydatków, które także są konieczne do osiągnięcia równowagi/nadwyżki budżetowej. Według aktualnych informacji na razie przedwczesna byłaby ocena szeregu środków administracyjnych, które mają wzmocnić przestrzeganie przepisów prawa podatkowego. Gdyby jednak te środki okazały się skuteczne, przyczyniłyby się do dalszego wzmocnienia stabilności finansów publicznych.
- (8) Rząd przygotowuje gruntowne zmiany przepisów dotyczących ram budżetowych zgodnie z Traktatem o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej oraz z pozostałymi przepisami prawa

(¹) Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11.

Unii. Wprowadzona do konstytucji zasada równowagi/nadwyżki budżetowej i planowane akty prawne, które mają określić sposób wykonywania tej zasady, w szczególności nowa ustawa w sprawie zasady budżetowej i zmieniona ustawa w sprawie finansów publicznych, powinny przyczynić się do utrwalenia dyscypliny budżetowej w prawie krajowym.

- (9) Wskutek reformy emerytalnej z grudnia 2012 r. spadło tempo wzrostu liczby osób przechodzących na emeryturę, jak wskazują odpowiednie miesięczne dane. Przedwczesna byłaby jednak ocena wdrażania drugiego zalecenia Rady dotyczącego wzmocnienia długoterminowej stabilności systemu emerytalnego. Implikacje reformy analizowane są przez grupę roboczą, w której skład wchodzi przedstawiciele środowisk naukowych i administracji publicznej. Rząd ma zamiar przedstawić, w oparciu o wnioski tej grupy, propozycje dalszych zmian systemu emerytalnego, tak by zapewnić jego stabilność po 2020 r.
- (10) Aby zmierzyć się z rosnącymi kosztami starzenia się społeczeństwa, rząd zatwierdził projekt ustawy o opiece długoterminowej i pomocy osobistej, która wprowadzi nowy system oparty na ubezpieczeniu. Przewiduje się, że nowa ustawa zostanie przyjęta w pierwszej połowie 2014 r. Konieczne jest doprecyzowanie sposobu finansowania obowiązkowego systemu opartego na ubezpieczeniu, ale prawdopodobnie będzie on bazował na obowiązkowych składkach od osób aktywnych i nieaktywnych zawodowo, nie prowadząc do podniesienia sumy składek na ubezpieczenia społeczne.
- (11) W ostatnich miesiącach Słowenia przyspieszyła tempo reform strukturalnych niemających charakteru budżetowego, które odgrywają rolę w korygowaniu zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Należy odnotować znaczące postępy w dziedzinie sektora bankowego. Niemniej jednak reformy najważniejsze z punktu widzenia korekty zakłóceń równowagi i wspierania wzrostu gospodarczego są ciągle na etapie przygotowań i są znacznie opóźnione, zwłaszcza pozasądowa restrukturyzacja przedsiębiorstw i przyjęcie klasyfikacji aktywów należących do państwa.
- (12) Wdrażane są środki stabilizujące sektor bankowy, w szczególności gruntowny przegląd jakości aktywów i testy warunków skrajnych obejmujące niemal 70 % sektora bankowego. Działania te mają zostać ukończone w 2013 r. Powyższa ocena ma stanowić podstawę wprowadzenia kompleksowej strategii restrukturyzacji, konsolidacji i dokapitalizowania sektora bankowego. Strategia ta obejmie także plany dezinwestycji bezpośrednich i pośrednich udziałów sektora publicznego w krajowych bankach. Takie dezinwestycje znacznie zmniejszyłyby ryzyko ponownego pojawienia się zobowiązań warunkowych w kolejnych latach.

- (13) Trwająca obecnie debata nad zmianą ustawy w sprawie słoweńskiego państwowego funduszu inwestycyjnego (Slovenia Sovereign Holding), o ile będzie dobrze skonstruowana i zostanie gruntownie wdrożona, między innymi przyspieszając prywatyzację niektórych przedsiębiorstw państwowych, mogłaby z jednej strony przynieść dochody i zmniejszyć zobowiązania warunkowe sektora instytucji rządowych i samorządowych, a z drugiej strony przyczynić się do lepszego i bardziej efektywnego zarządzania strategicznego aktywami należącymi do państwa, w szczególności pod względem możliwości przyciągania inwestorów zagranicznych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ OPINIĘ:

Program partnerstwa gospodarczego przedłożony Komisji i Radzie przez Słowenię w dniu 1 października 2013 r. zawiera zbiór reform budżetowych o charakterze strukturalnym, które częściowo odpowiadają celowi skutecznej i trwałej korekty nadmiernego deficytu i muszą zostać właściwie i kompleksowo przeprowadzone, aby przynieść oczekiwane rezultaty. W szczególności program partnerstwa gospodarczego przedstawia pewne postępy w realizacji zobowiązań podjętych w słoweńskim programie stabilności i krajowym programie reform, jeżeli chodzi o reformę podatkową, poprawę przestrzegania przepisów prawa podatkowego i wzmocnienie zarządzania budżetowego, a także naprawę sektora bankowego. Po zakończeniu przeglądu jakości aktywów i testów warunków skrajnych ma nastąpić restrukturyzacja sektora bankowego i sektora przedsiębiorstw oraz wprowadzenie strategii konsolidacji – reformy o istotnym znaczeniu dla zwiększenia zaufania inwestorów zagranicznych oraz zwiększenia ich zainteresowania inwestycjami w Słowenii, w tym w obligacje skarbowe. Prace nad ewentualnymi dalszymi zmianami systemu emerytalnego dopiero się rozpoczęły, nie są więc jeszcze znane konkretne plany dotyczące elementów tej reformy i harmonogramu jej wprowadzenia. Ogólnie rzecz biorąc, niemal wszystkie reformy są jeszcze na etapie przygotowań, a zatem trzeba położyć nacisk na ich szybkie przyjęcie i pełne wdrożenie. W związku z tym Słowenia wezwana jest do przedstawienia bardziej szczegółowych oraz dodatkowych informacji na temat planowanych reform w kolejnym krajowym programie reform i programie stabilności, których całościowej oceny Komisja i Rada dokonają w ramach europejskiego semestru.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 grudnia 2013 r.

W imieniu Rady
R. ŠADŽIUS
Przewodniczący